

Zorginstellingen verwachten in 2023 en 2024 rode cijfers

Zorgfinanciële maken zich zorgen over het toekomstig financiële resultaat van de sector. Driekwart van de zorgfinanciële anticipeert op een (sterke) daling. Ruim een derde van de zorgfinanciële verwacht in 2023 al rode cijfers te schrijven. Hoge personeelslasten, onder andere als gevolg van de nieuwe cao-afspraken, is de belangrijkste oorzaak van de sombere prognose voor 2023. Dit blijkt uit de resultaten van de Financiële Zorgthermometer die is uitgestuurd naar circa 800 zorgfinanciële.

17% van de zorginstellingen verwacht minimaal één convenant breach in 2023

Het financieel resultaat staat in 2023 onder druk. Eén derde van de respondenten verwacht op basis van de voorlopige prognose 2023 een negatief resultaat te realiseren. Hogere personeelskosten wordt als belangrijkste reden aangegeven voor de afwijking van het resultaat ten opzichte van de begroting. Een deel van de verklaring ligt in de nieuwe cao's die afgelopen jaar in de verschillende deelsectoren zijn afgesloten. In de tariefsystematiek vindt de compensatie met vertraging plaats. Een andere verklaring is de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt, wat leidt tot hoge (dure) inhuurkosten. Ten aanzien van verslaggevingsjaar 2023 verwacht 17% van de respondenten dat minimaal één van de bancaire convenanten niet wordt gehaald. Als zorginstellingen niet voldoen aan de convenanten, dan zijn de leningen direct opeisbaar. Een mogelijke breach is grotendeels op de absolute EBITDA, het resultaat en de DSCR, ofwel ratio's die iets zeggen over de operationele marge.

Zorgaanbieders moeten een deel van de loonstijging uit eigen zak betalen

Ook voor 2024 zijn de verwachting somber. Op de vraag wat de verwachting is voor het bedrijfsresultaat 2024, geeft ruim één derde van de respondenten aan dat zij een negatief resultaat verwachten. Ook hier speelt de loonstijging een rol. 40% van de respondenten geeft aan dat de verwachte cao-loonstijging méér dan 4,0% hoger ligt dan de ova-ruimte. Zorginstellingen verwachten dat dit verschil slechts deels wordt gecompenseerd in de tarieven van 2025. Slechts 5% verwacht dat het verschil volledig wordt gecompenseerd. In de langdurige zorg zijn recentelijk bij Prinsjesdag nog een aantal bezuinigingsmaatregelen teruggedraaid voor 2024. Desalniettemin blijft de vooruitblik pessimistisch.

Driekwart van de zorginstellingen verwacht in 2024 minder te gaan investeren

Het vertrouwen in het investeringsklimaat is gedaald tot het laagste punt sinds de uitbraak van covid-19. Slechts 23% geeft aan dat de verwachting voor 2023 en 2024 voorlopig geen impact heeft op de geplande investeringen. De overige respondenten geven aan dat investeringen worden uitgesteld, in versoberde vorm nog wel doorgang vinden of *on hold* worden gezet. Daarnaast geeft ruim 60% aan dat verwachting is dat het verkrijgen van financiering voor 2023 en 2024 moeilijker wordt.

Reactie Fizi (Jorrit Wigchert, voorzitter Fizi)

“Het is cruciaal dat zorginstellingen meer flexibiliteit gaan aanbrenge in hun kosten- en opbrengstenstructuur. Tegelijkertijd blijven investeringen cruciaal voor de toekomst. De beoordeling en keuzes hierin vanuit dienen plaats te vinden vanuit een integraal perspectief met een focus op digitalisering en duurzaamheid. Maar het moment dat we ook als maatschappij keuzes moeten maken nadert steeds sneller”.

Reactie Finance Ideas (Daan van Houtum, senior adviseur)

“Het macrobudget in de zorg staat onder druk en bijsturing is onoverkomelijk. Zorginstellingen moeten echter wel de ruimte en de financiële slagkracht krijgen om de broodnodige investeringen uit te kunnen voeren als oplossing voor het arbeidsvraagstuk en om de duurzaamheidsdoelen te halen”.

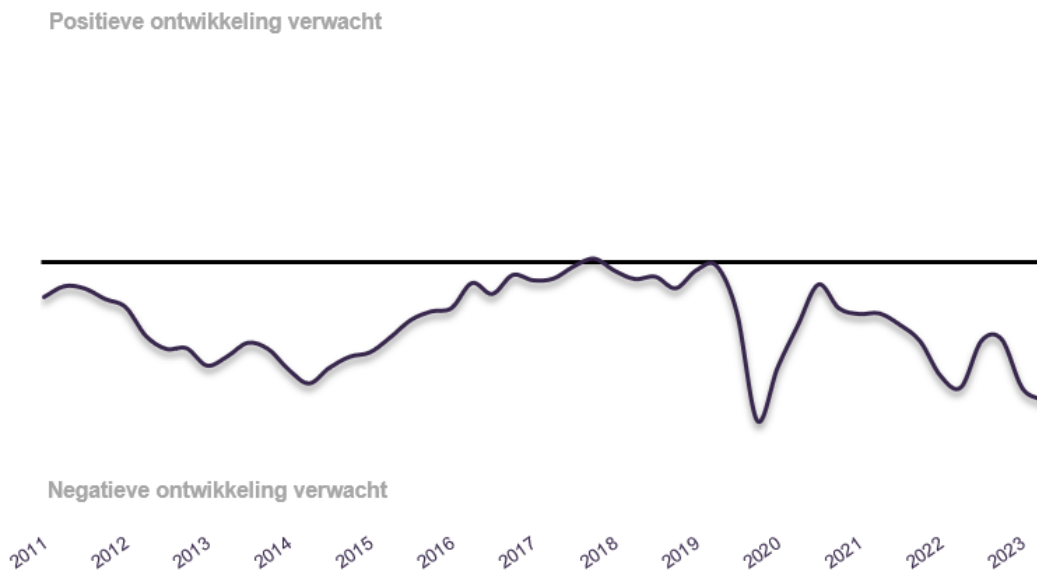
OVER DE FINANCIËLE ZORGOTHERMOMETER: De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de circa 875 leden van Fizi, netwerk zorgfinanciële. Aan het meest recente onderzoek in september 2023 hebben 103 financiële van verschillende zorginstellingen deelgenomen.

NOOT VOOR DE REDACTIE: Meer informatie over deze editie van de Financiële Zorgthermometer vindt u in de toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens vindt u op www.fizizorgfinanciële.nl. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Daan van Houtum van Finance Ideas, telefonisch (06-16306778) of per mail (daan.vanhoutum@finance-ideas.nl).

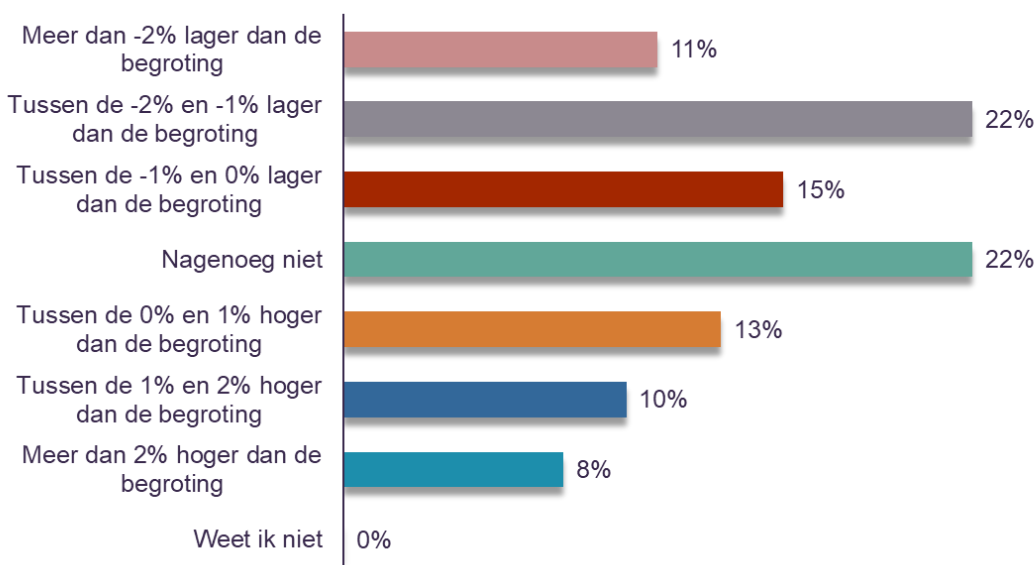
Toelichting

Grafiek 1: Vertrouwensindex in toekomstige financiële resultaat

Het vertrouwen in het toekomstige financiële resultaat is het afgelopen kwartaal gedaald.

Grafiek 2: In hoeverre wijkt het prognose resultaat 2023 af van het begroot resultaat

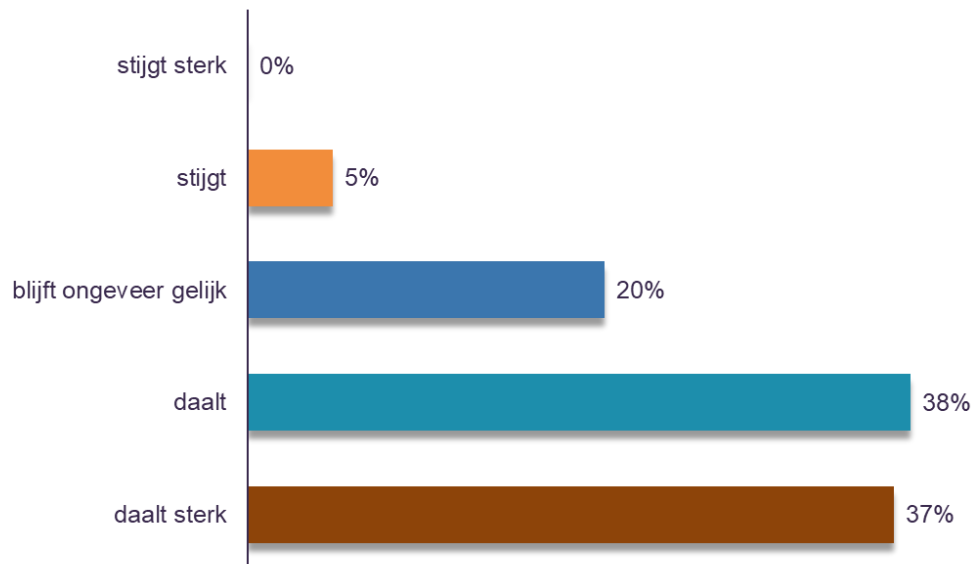
Bijna de helft van de respondenten geeft aan dat de prognose lager uitvalt dan het begrote resultaat. Stijging van de personeelslasten wordt hiervoor als belangrijkste reden aangegeven.

Toelichting

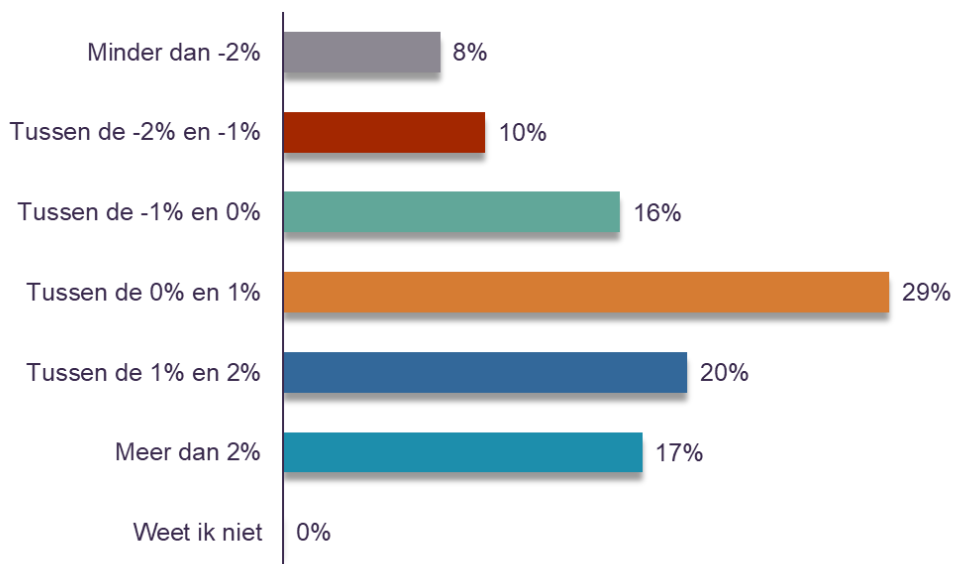
Grafiek 3: Verwachting ontwikkeling financiële resultaat

Driekwart van de respondenten verwacht een daling van het toekomstige financiële resultaat

Grafiek 4: Welk resultaat verwacht u voor 2023 op basis van de voorlopige prognose?

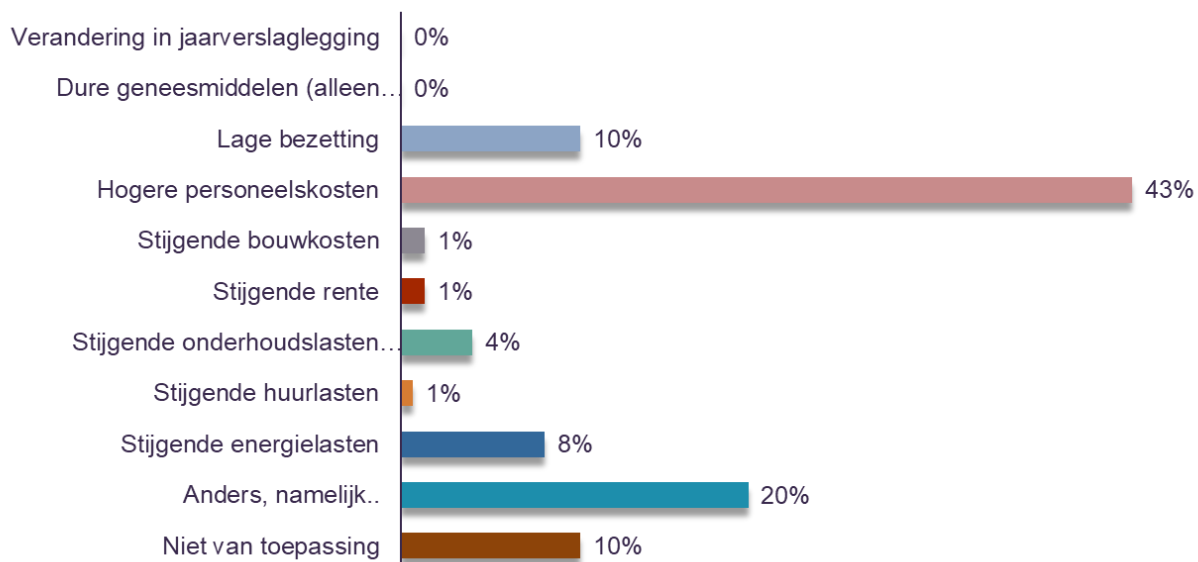
34% van de respondent verwacht voor 2023 op basis van de voorlopige prognose een negatief resultaat

Toelichting

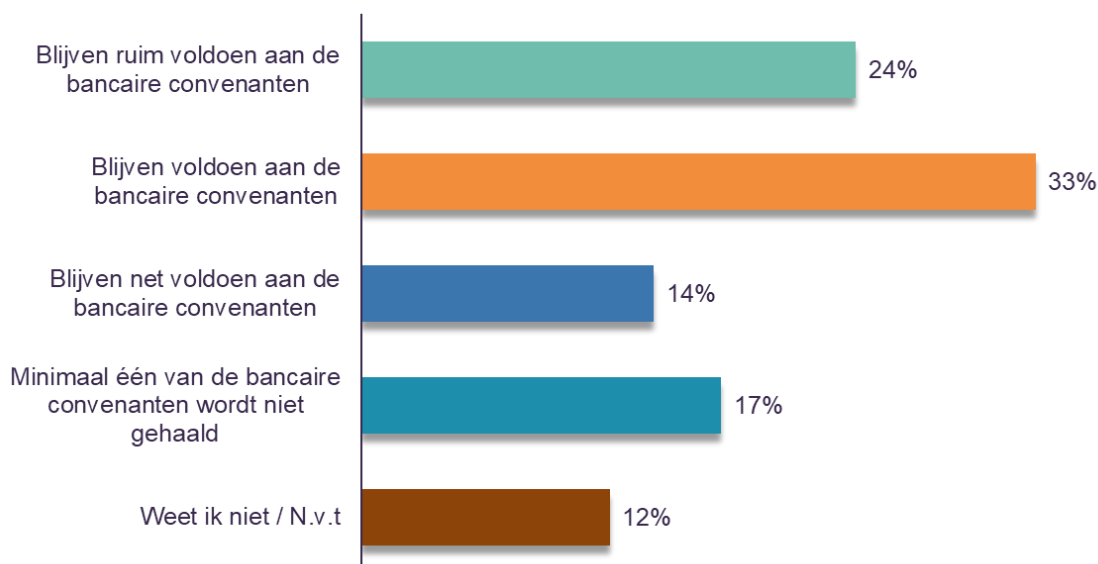
Grafiek 5: Wat zijn de twee belangrijkste redenen voor het afwijken van het resultaat ten opzichte van de begroting 2023?

43% geeft hogere personeelskosten aan als belangrijkste reden voor de verslechtering van het resultaat

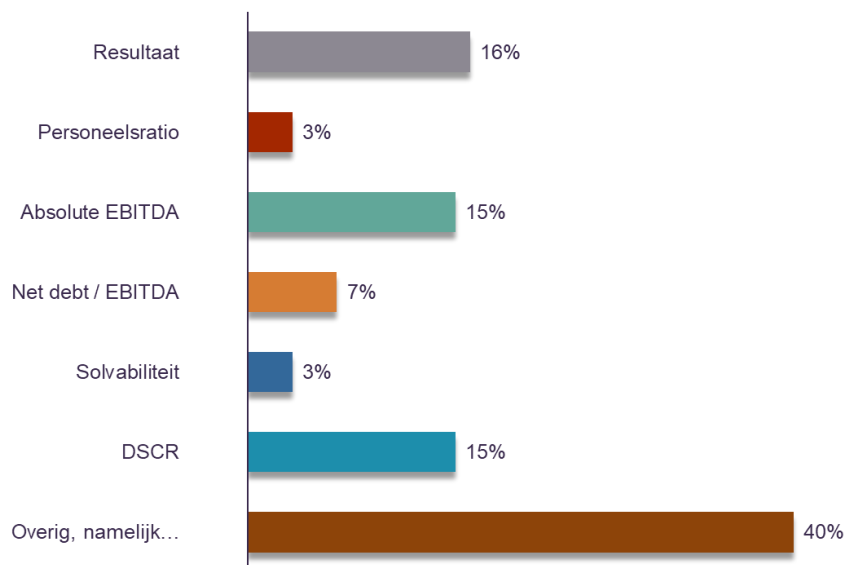
Grafiek 6: Wat verwacht u ten aanzien van de financiële ratio's die tevens terugkomen als bancaire convenanten over verslaggevingsjaar 2023?

17% van de respondenten geeft aan dat minimaal één van de bancaire convenanten niet wordt gehaald.

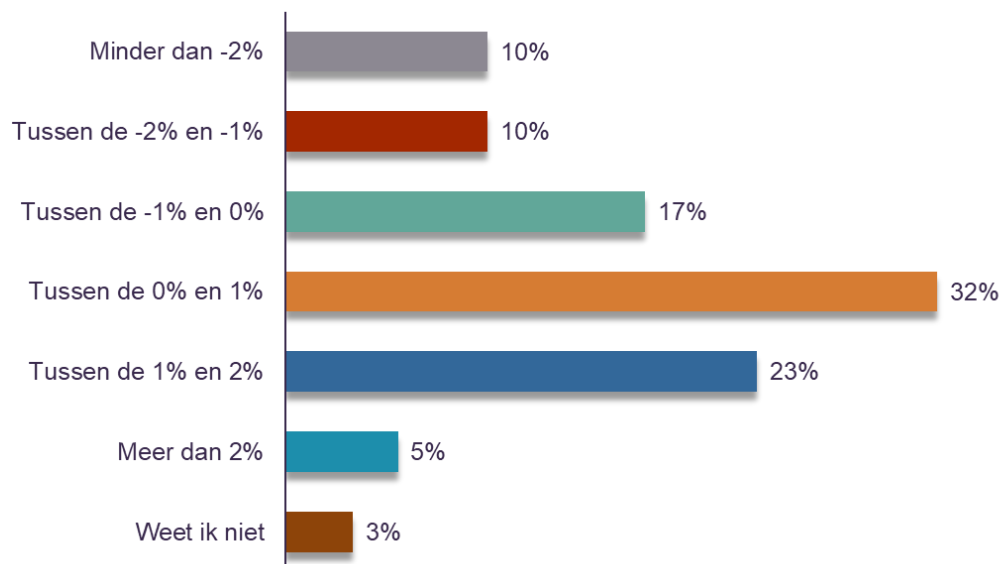
Toelichting

Grafiek 7: Indien sprake is van een *breach*, welke convenant(en) wordt niet behaald?

Grafiek 8: Welk bedrijfsresultaat (als percentage van de omzet) verwacht u voor 2024 te realiseren?

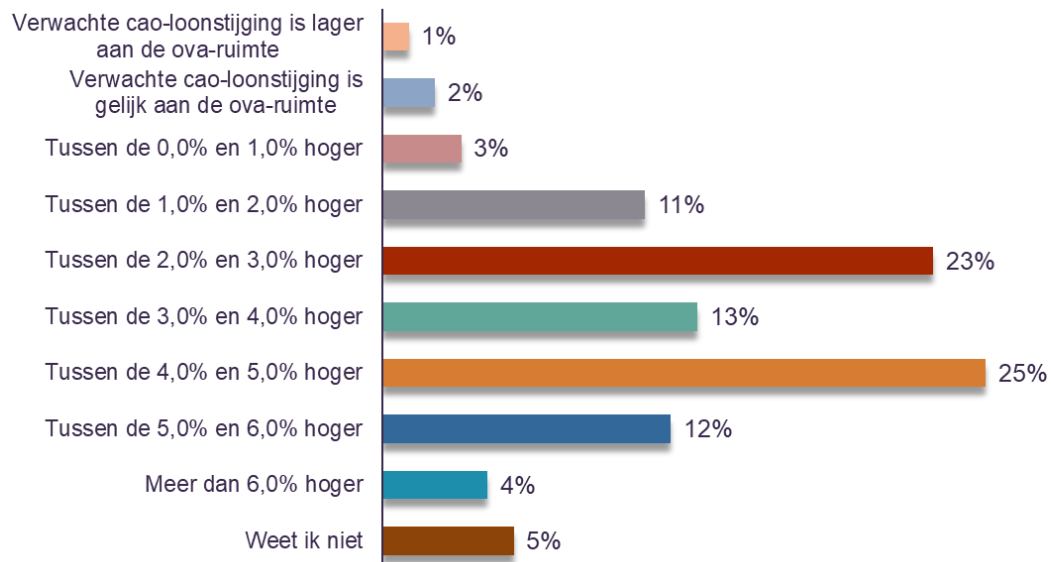
37% verwacht een negatief resultaat voor 2024.

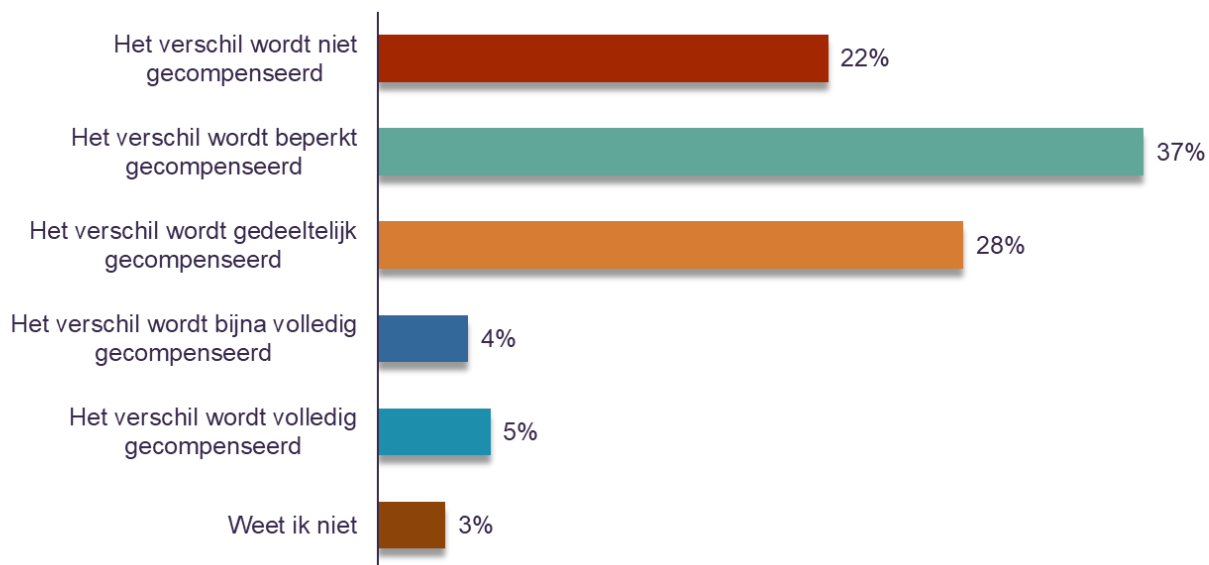
Toelichting

Grafiek 9: Met hoeveel procent ligt de (verwachte) cao-stijging in 2024 hoger dan de ova-ruimte?

88% van de respondenten verwacht dat de cao-stijging in 2024 hoger is dan de ova-ruimte

Grafiek 10: In welke mate verwacht u dat de mismatch tussen de cao-loonstijging en de ova-ruimte in 2024 gecompenseerd wordt in de tarieven voor 2025?

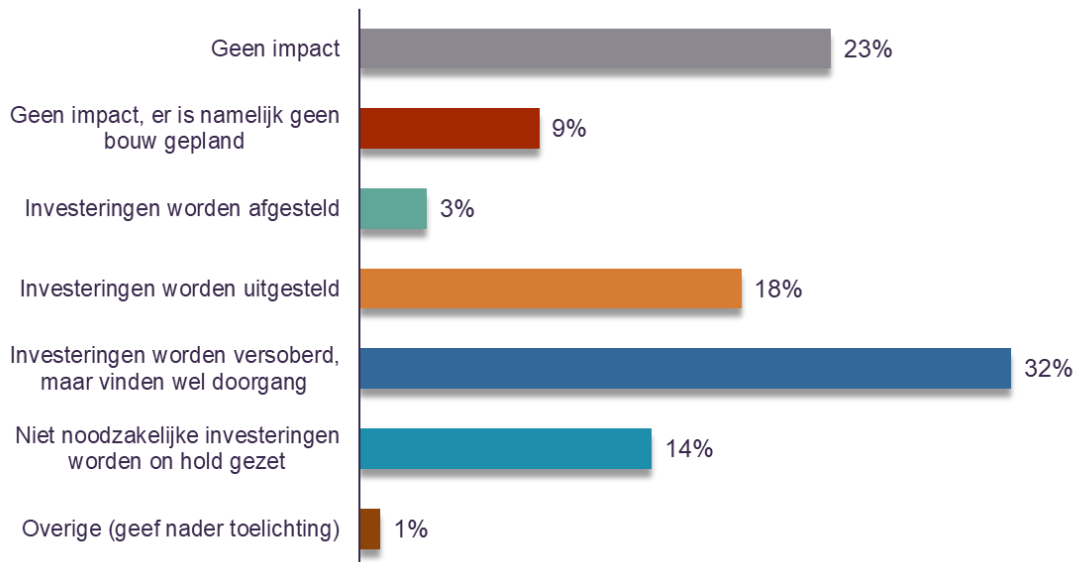
22% verwacht dat het verschil tussen de cao-loonstijging en de ova-ruimte niet wordt gecompenseerd

Toelichting

Grafiek 11: In welke mate heeft het prognose resultaat 2023 en de verwachtingen voor het kader 2024 impact op de geplande investeringen?

67% van de respondenten geeft aan dat de prognose 2023 en verwachtingen voor 2024 een negatieve impact hebben op de geplande investeringen

Grafiek 12: Wat zijn uw verwachtingen ten aanzien van het verkrijgen van financiering voor 2023 en 2024?

Volgens 57% van de respondenten wordt het verkrijgen van financiering voor 2023 en 2024 moeilijker

